

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดของ
นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Factors Influencing the Graduation of Graduate Students within Specified
Period of Students in Faculty of Liberal Arts, Mahidol University

ภารดี เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา¹, ธนายุส ธนธิติ²

Paradee Saeneewong na Ayuthaya¹, Thanayus Thanathiti²

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล¹⁻²

Faculty of Liberal Arts, Mahidol University¹⁻²

Paradee.sae@mahidol.ac.th¹, thanayust@yahoo.com²

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2557-2562 จำนวน 49 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 75.50) กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด มีจำนวน 11 คน (ร้อยละ 22.40) มีระยะเวลาเฉลี่ยการสำเร็จการศึกษา ประมาณ 2 ปี ส่วนกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด มีจำนวน 38 คน (ร้อยละ 77.60) มีระยะเวลาเฉลี่ยการสำเร็จการศึกษา ประมาณ 3 ปี 4 เดือน ผลการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มระหว่างกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดและกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด พบตัวแปรที่มีอิทธิพลในการจำแนกกลุ่มและมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1) พฤติกรรมของผู้เรียน 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3) จบปริญญาตรีสาขาที่สัมพันธ์กับหลักสูตรปริญญาโท 4) สิ่งแวดล้อมทางกายภาพและอุปกรณ์อำนวยความสะดวก และ 5) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และรวมกันมีประสิทธิภาพในการจำแนกกลุ่มถูกต้องได้ถึงร้อยละ 83.67 ซึ่งถือได้ว่ามีประสิทธิภาพในการจำแนกได้สูง

คำสำคัญ: นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา, สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด

Abstract

This research aims to study the factors that have influenced the graduation of M.A. students in the specified period in the Faculty of Liberal Arts, Mahidol University using quantitative research methods. The participants were 49 graduates during 2014-2019. The research instrument used in collecting data was a questionnaire. The findings reveal that most samples were female (75.50%). Of all the participants, 11 students (22.40%) graduated within the specified period, with an average duration of graduation within approximately 2 years. There were 38 students (77.60%) who graduated after the specified period, with

an average duration of graduation within approximately 3 years 4 months. According to the discriminant analysis results obtained from the students who graduated within the specified period and those who graduated after the specified period, five influencing variables were found with a positive connection with the graduation within the specified time as listed: 1) behavior of learners 2) achievement motivation 3) holding a bachelor's degree related to the study field 4) physical environment and facilities and 5) the relationship between learners and lecturers based on the research hypotheses. The efficiency of the discrimination is 83.67% which can be considered as a high efficiency.

Keywords: graduate students, graduate in specified period

บทนำ

ภารกิจหลักของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ต้องปฏิบัติมี 4 ประการ ได้แก่ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งการดำเนินงานตามพันธกิจต่างๆ ของสถาบันการศึกษามีจำเป็นต้องมีคุณภาพ และได้มาตรฐาน ดังนั้นประเทศไทยจึงได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในรวมถึงให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกโดยการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่ง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 2) ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตร คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่าและสถาบันอุดมศึกษาทราบสภาพของตนเองอันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมาย (targets) และเป้าประสงค์ (goals) ที่ตั้งไว้ตามจุดเน้นของตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557: 10-11)

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีพันธกิจหลักในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา โดยผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพผ่านการตรวจสอบ และประเมินผลตามมาตรฐานการศึกษา จากระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาที่มหาวิทยาลัยมหิดลกำหนด ซึ่งมหาวิทยาลัยมหิดลได้กำหนดตัวชี้วัด (MU-KPI) เกี่ยวกับการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตามแผนการศึกษาที่หลักสูตรกำหนด เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดความสำเร็จในการผลิตบัณฑิต ซึ่งที่ผ่านมาคณะศิลปศาสตร์ยังไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุตัวชี้วัดดังกล่าวโดยเฉพะอย่างยิ่งหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโท) อัตราการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโท) ตามรายงานประเมินตนเอง (SELF-ASSESSMENT REPORT) มีอัตราเฉลี่ยการสำเร็จการศึกษาอยู่ที่ 3.16 ปี ในปีการศึกษา 2560 และ 3.90 ปี ในปีการศึกษา 2561 (คณะศิลปศาสตร์, 2563: 60) ดังนั้นเพื่อให้การแก้ไขปัญหการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพบสาเหตุที่ตรงประเด็น คณะผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาการจัดการศึกษาของคณะต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมกรรมการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความรู้ความสามารถทางวิชาการ และทักษะจิตวิทยาในการเผชิญความเครียดของผู้เรียน
2. เพื่อศึกษาระดับความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และความรู้ความสามารถทางวิชาการของผู้สอน
3. เพื่อศึกษาระดับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการเรียน

4. เพื่อศึกษาปัจจัยจำแนกที่มีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด (ภายใน 2 ปี) และกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด (มากกว่า 2 ปี)

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ รายได้, วุฒิปริญญาตรีสาขาที่สัมพันธ์กับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลในการจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด และเกินระยะเวลาที่กำหนด

2. ปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ พฤติกรรมการเรียน, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์, ความรู้ความสามารถทางวิชาการของผู้เรียน, ทักษะจิตวิทยาในการเผชิญความเครียดของผู้เรียน มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลในการจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด และเกินระยะเวลาที่กำหนด

3. ปัจจัยด้านผู้สอน ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน, ความรู้ความสามารถทางวิชาการของผู้สอน มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลในการจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด และเกินระยะเวลาที่กำหนด

4. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการเรียน มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลในการจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด และเกินระยะเวลาที่กำหนด

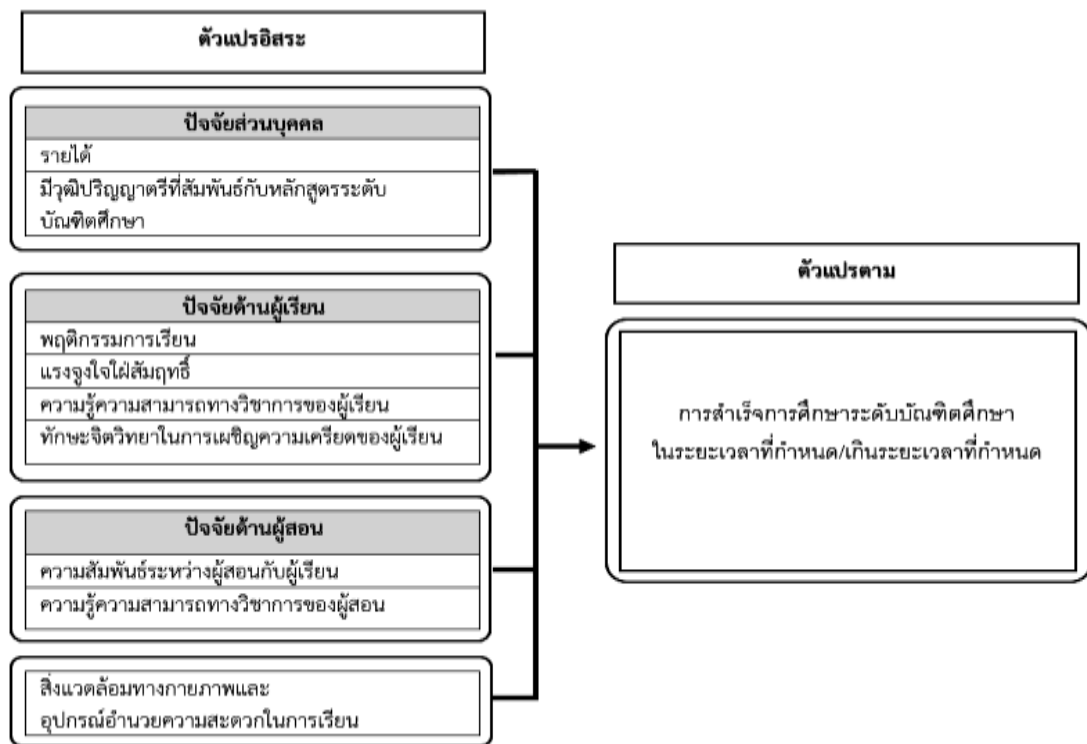
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการศึกษาของผู้เรียนนั้น มีทั้งทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายในตนเองและที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายนอกตนเองที่นำมาใช้ในกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายในตนเองของนักศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีความสามารถตนเอง (Self-Efficacy Theory) ของ (Bandura, 1997) ซึ่งมีความเชื่อว่าพฤติกรรมไม่ได้เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากปัจจัยทางสภาพแวดล้อมแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่จะต้องมีปัจจัยส่วนบุคคลร่วมด้วย และจะต้องร่วมกันในลักษณะที่กำหนดซึ่งกันและกัน (Reciprocal Determinism) กับปัจจัยทางด้านพฤติกรรมและสภาพแวดล้อม ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถตนเองและความคาดหวังในผลลัพธ์ของการปฏิบัติ การรับรู้ความสามารถตนเอง (Perceived Self-Efficacy) นั้นมีความสัมพันธ์กับการเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งพิจารณาได้จากความรู้สึก ความคิด การตั้งใจและพฤติกรรม ส่วนความคาดหวังในผลลัพธ์ของการปฏิบัติ (Outcome expectation) หมายถึง ความเชื่อที่บุคคลประเมินค่าพฤติกรรมเฉพาะอย่างที่ปฏิบัติ อันจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังไว้เป็นการคาดหวังในสิ่งที่เกิดขึ้นสืบเนื่องจากพฤติกรรมที่ได้กระทำ ดังนั้นความสำเร็จทางการศึกษาจึงมีความสัมพันธ์กับความพร้อมส่วนบุคคลที่มาจากการประเมินตนเองของนักศึกษา และมีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในสมรรถภาพตนเองของนักศึกษาที่มีต่อการเรียน การทำวิทยานิพนธ์ และการทำกิจกรรมทางการเรียนต่าง ๆ ในการเรียน ซึ่งถ้านักศึกษามีความเชื่อมั่นในสมรรถภาพตนเองสูงและมีความคาดหวังผลในการเรียนสูง ก็จะประสบความสำเร็จการศึกษาได้อย่างรวดเร็ว

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายนอก ได้แก่ ทฤษฎีสถานของ (Lewin, 1939, as cited in Ivancevic & Aidman, 2007) กล่าวว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นจากการจัดกระบวนการรับรู้ และกระบวนการคิดเพื่อแก้ไขปัญหา โดยพฤติกรรมมนุษย์จะแสดงออกอย่างมีพลังและทิศทาง (Field of Force) สิ่งที่อยู่ในความสนใจและต้องการจะมีพลังเป็นบวก ซึ่งเรียกว่า Life space สิ่งใดที่อยู่นอกเหนือความสนใจจะมีพลังเป็นลบ สิ่งแวดล้อมรอบตัวมนุษย์ จะมี 2 ชนิด คือ 1) สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (Physical environment) 2) สิ่งแวดล้อมทางจิตวิทยา (Psychological

environment) ซึ่งเป็นโลกแห่งการรับรู้ตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคลเป็นสิ่งเฉพาะตัว ดังนั้นตามทฤษฎีสยาม ถ้าสถาบันการศึกษาต้องการให้นักศึกษาประสบความสำเร็จทางการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด สถาบันการศึกษาจะต้องดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยการเสริมสร้างความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ จัดอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีศักยภาพทางวิชาการและมีบุคลิกภาพที่ดีสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาได้ดี ดังนั้นสถาบันการศึกษาต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพเข้าไปอยู่ในประสบการณ์ Life space หรือสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษาสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเพื่อให้เกิดความสำเร็จในด้านการเรียนและการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จได้ในระยะเวลาอันรวดเร็ว จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นสามารถนำมาเชื่อมโยงในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ” ใช้ระเบียบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2557 ถึง พ.ศ. 2562 มีจำนวน 49 คน เนื่องจากประชากรมีจำนวนน้อยคณะผู้วิจัยจึงใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ รายได้ วุฒิปริญญาตรีสาขาที่สัมพันธ์กับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ลักษณะคำตอบให้เลือกตอบตามความเป็นจริง

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านผู้เรียน 4 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการเรียน, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์, ความรู้ความสามารถทางวิชาการของผู้เรียน, ทักษะจิตวิทยาในการเผชิญความเครียดของผู้เรียน ข้อคำถามด้านละ 5 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การแปลผลคะแนนเฉลี่ย แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านผู้สอน 2 ด้าน ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน, ความรู้ความสามารถทางวิชาการของผู้สอน ข้อคำถามด้านละ 5 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การแปลผลคะแนนเฉลี่ย แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการเรียน มีจำนวน 5 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การแปลผลคะแนนเฉลี่ย แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

การแปลความหมายของคะแนน ในแบบสอบถามส่วนที่ 2, 3 และ 4 แบ่งตามคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด, คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง, คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้นำเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามรายข้อ (Index of Item-Objective Congruence หรือ ค่า IOC) ซึ่งได้ค่าเฉลี่ย IOC รายข้ออยู่ระหว่างคะแนน 0.67-1.00 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) ได้ค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.93 นอกจากนี้ยังได้ส่งให้คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหิดล ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป ซึ่งคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนของมหาวิทยาลัยมหิดล มีมติรับรองเครื่องมือการวิจัยนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติวิเคราะห์เพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลในการจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด และเกินระยะเวลาที่กำหนด โดยใช้สถิติการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) จากโปรแกรม SPSS for Windows โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha = 0.05$

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษา พบว่า มีกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด (ภายใน 2 ปี) จำนวน 11 คน (ร้อยละ 22.40) และกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด (มากกว่า 2 ปี) จำนวน 38 คน (ร้อยละ 77.60) ซึ่งกลุ่มที่สำเร็จ

การศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด มีระยะเวลาเฉลี่ยการสำเร็จการศึกษา เท่ากับ 23.27 เดือน หรือประมาณ 2 ปี ส่วนกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด มีระยะเวลาเฉลี่ยการสำเร็จการศึกษา เท่ากับ เฉลี่ย 40.13 เดือน หรือประมาณ 3 ปี 4 เดือน รายได้เฉลี่ยของกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด เท่ากับ 38,181 บาท ส่วนกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด มีรายได้เฉลี่ย เท่ากับ 45,738 บาท ทั้งสองกลุ่ม ส่วนมากเป็นเพศหญิงมากที่สุด (รวมทั้งสองกลุ่ม จำนวน 37 คน ร้อยละ75.50) และจบปริญญาตรีสาขาที่สัมพันธ์กับหลักสูตรระดับบัณฑิตมากที่สุด (รวมทั้งสองกลุ่ม จำนวน 39 คน ร้อยละ79.60) ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความถี่และร้อยละสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย		
กลุ่มสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด	4	8.20
กลุ่มสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด	8	16.30
หญิง		
กลุ่มสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด	7	14.30
กลุ่มสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด	30	61.20
รวม	49	100
จบปริญญาตรีสาขาที่สัมพันธ์กับหลักสูตรระดับบัณฑิต		
ไม่สัมพันธ์กับหลักสูตรระดับบัณฑิต (มีเฉพาะกลุ่มสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด)	10	20.40
สัมพันธ์กับหลักสูตรระดับบัณฑิต		
กลุ่มสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด (เฉลี่ย 23.27 เดือน)	11	22.40
กลุ่มสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด (เฉลี่ย 40.13 เดือน)	28	57.20
รวม	49	100
กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาต่างๆ		
กลุ่มสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด (มีรายได้เฉลี่ย 38,181 บาท)	11	22.40
กลุ่มสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด (มีรายได้เฉลี่ย 45,738 บาท)	38	77.60
รวม	49	100

2. ระดับค่าเฉลี่ยภาพรวมของปัจจัยต่าง ๆ และประเด็นข้อที่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มสูงเป็นลำดับแรกจำแนกตามรายด้าน

ปัจจัยด้านผู้เรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดต่อไปนี้

ด้านพฤติกรรมการเรียน

ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.42) ส่วนกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด มีพฤติกรรมการเรียนที่ดีอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.27) ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม เท่ากับ 0.29 เป็นตัวแปรที่

มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มมากเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งประเด็นข้อที่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มสูงเป็นลำดับแรก คือ ประเมินความรู้ของตนเองหลังจากการเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18, S.D. = 0.60$) ส่วนกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13, S.D. = 0.41$)

ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.47, S.D. = 0.50$) ส่วนกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.16, S.D. = 0.31$) ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม เท่ากับ 0.31 และเป็นตัวแปรที่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มมากเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งประเด็นข้อที่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มสูงเป็นลำดับแรก คือ พบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์อย่างสม่ำเสมอ โดยกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45, S.D. = 0.68$) ส่วนกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18, S.D. = 0.39$)

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการของผู้เรียน

ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดและกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด มีความรู้ความสามารถทางวิชาการของผู้เรียนอยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้ กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 4.01, S.D. = 0.74$) กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 3.86, S.D. = 0.54$) ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม เท่ากับ 0.15 ซึ่งประเด็นข้อที่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มสูงเป็นลำดับแรก คือ มีความรู้พื้นฐานทางวิชาการ เช่น ความรู้เรื่องการทำวิจัย โดยกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09, S.D. = 0.94$) ส่วนกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66, S.D. = 0.70$)

ด้านทักษะจิตวิทยาในการเผชิญความเครียด

ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดมีทักษะจิตวิทยาในการเผชิญความเครียดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.18, S.D. = 0.41$) ส่วนกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด มีทักษะจิตวิทยาในการเผชิญความเครียดอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.21, S.D. = 0.56$) ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม เท่ากับ 0.03 ซึ่งประเด็นข้อที่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มสูงเป็นลำดับแรก คือ สามารถนำประสบการณ์ต่างๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหา โดยกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.50$) ส่วนกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16, S.D. = 0.75$)

ปัจจัยด้านผู้สอน

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดและกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสองกลุ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้ กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.62$) กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 4.35, S.D. = 0.73$) ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม เท่ากับ 0.15 ซึ่งประเด็นข้อที่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มสูง

เป็นลำดับแรก คือ ผู้สอนมีการให้กำลังใจและส่งเสริมนักศึกษาในการเรียนรู้ โดยกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.68) ส่วนกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.95)

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการของผู้สอน

ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดและกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด มีความเห็นว่าความรู้ความสามารถทางวิชาการของผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสองกลุ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้ กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.73) กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.70) ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม เท่ากับ 0.06 ซึ่งประเด็นข้อที่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มสูงเป็นลำดับแรก คือ ผู้สอนมีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการด้านทฤษฎีและแนวคิดเป็นอย่างดี โดยกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.92) ส่วนกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.59)

ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการเรียน

ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดมีความเห็นว่าสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.55) ส่วนกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด มีความเห็นว่าสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.81) ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม เท่ากับ 0.48 เป็นตัวแปรที่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มมากเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งประเด็นข้อที่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มสูงเป็นลำดับแรก คือ หลักสูตรมีวัสดุอุปกรณ์ในการเสริมสร้างและการพัฒนาการเรียนรู้อย่างดี โดยกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.52) ส่วนกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.86)

ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาพรวมของปัจจัยต่างๆ และประเด็นข้อที่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มมากเป็นลำดับแรก จำแนกตามรายด้าน

ตัวแปร	กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด		ระดับ	กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด		ระดับ	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		
ปัจจัยด้านผู้เรียน							
ด้านพฤติกรรมผู้เรียน	4.43	0.42	มากที่สุด	4.14	0.27	มาก	0.29*
ประเมินความรู้ของตนเองหลังจากการเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.18	0.60		3.13	0.41	ปานกลาง	1.05

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด		ระดับ	กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด		ระดับ	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		
ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	4.47	0.50	มากที่สุด	4.16	0.31	มาก	0.31*
พบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์อย่างสม่ำเสมอ	4.45	0.68	มากที่สุด	3.18	0.39	ปานกลาง	1.27
ด้านความรู้ด้านวิชาการ	4.01	0.74	มาก	3.86	0.54	มาก	0.15
มีความรู้พื้นฐานทางวิชาการ เช่น ความรู้เรื่องการทำวิจัย	4.09	0.94	มาก	3.66	0.70	มาก	0.43
ด้านทักษะจิตวิทยาในการเผชิญความเครียด	4.18	0.41	มาก	4.21	0.56	มากที่สุด	0.03
สามารถนำประสบการณ์ต่างๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหา	4.36	0.50	มากที่สุด	4.16	0.75	มาก	0.20
ปัจจัยด้านผู้สอน							
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	4.50	0.62	มากที่สุด	4.35	0.73	มากที่สุด	0.15
ผู้สอนมีการให้กำลังใจและส่งเสริมนักศึกษาในการเรียนรู้	4.55	0.68	มากที่สุด	4.29	0.95	มากที่สุด	0.26
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการของผู้สอน	4.43	0.73	มากที่สุด	4.49	0.70	มากที่สุด	0.06
ผู้สอนมีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการด้านทฤษฎีและแนวคิดเป็นอย่างดี	4.36	0.92	มากที่สุด	4.61	0.59	มากที่สุด	0.25
ด้านสิ่งแวดล้อม							
สิ่งแวดล้อมทางกายภาพและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการเรียน	4.47	0.55	มากที่สุด	3.99	0.81	มาก	0.48*
หลักสูตรมีวัสดุอุปกรณ์ในการเสริมสร้างและการพัฒนาการเรียนรู้อย่างดี	4.55	0.52	มากที่สุด	3.89	0.86	มาก	0.66

3. ปัจจัยจำแนกที่มีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด (ภายใน 2 ปี) และกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด (มากกว่า 2 ปี)

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม เป็นการใช้สถิติเพื่อการแยกตัวแปรตามเป็นกลุ่มตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะวิเคราะห์การจำแนกกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด (ภายใน 2 ปี) กับกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด (มากกว่า 2 ปี) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แคนนอนอนนิคอลมาตรฐานและ

ค่าสัมประสิทธิ์โครงสร้าง โดยตัวแปรที่มีค่าบวกตั้งแต่ 0.10 ขึ้นไป และหรือ ค่าลบที่ต่ำกว่า -0.10 ลงไป ถ้าตัวแปรใดมีค่าดังกล่าวก็เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลในการจำแนกกลุ่ม จากการวิเคราะห์พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลในการจำแนกกลุ่มต่อการสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด (ภายใน 2 ปี) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยมีดังต่อไปนี้ 1) พฤติกรรมของผู้เรียน 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3) จบปริญญาตรีสาขาที่สัมพันธ์กับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา 4) สิ่งแวดล้อมทางกายภาพและอุปกรณ์อำนวยความสะดวก 5) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ส่วนตัวแปรที่ไม่มีอิทธิพลในการจำแนกกลุ่มโดยตรงแต่จัดเป็นตัวแปรที่มีส่วนร่วมในสมการ มีดังนี้ 1) รายได้ 2) ความรู้ความสามารถทางวิชาการของผู้เรียน 3) ทักษะจิตวิทยาในการเผชิญความเครียด 4) ความรู้ความสามารถทางวิชาการของผู้สอน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์แคนนอนนิคัลมาตรฐาน (Standardized Canonical Coefficients) และ สัมประสิทธิ์โครงสร้าง (Structure Coefficients)

ตัวแปรจำแนก	สัมประสิทธิ์ แคนนอน นิคัลก่อนปรับ	สัมประสิทธิ์ แคนนอน นิคัลมาตรฐาน	สัมประสิทธิ์ โครงสร้าง	ทิศทาง จากการ วิเคราะห์	ลำดับ อิทธิพล
รายได้ (X_1)	.000	-.062	-.097	-	ไม่มี
จบปริญญาตรีสาขาที่สัมพันธ์กับ หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา (X_2)	.969	.384	.353*	+	3
พฤติกรรมของผู้เรียน (X_3)	2.168	.678	.490*	+	1
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_4)	1.045	.380	.444*	+	2
ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ของผู้เรียน (X_5)	-.072	-.042	.134	+	ไม่มี
ทักษะจิตวิทยาในการเผชิญ ความเครียด (X_6)	-.129	-.070	-.028	-	ไม่มี
ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับ ผู้สอน (X_7)	.163	.117	.116*	+	5
ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ของผู้สอน (X_8)	-1.524	-1.085	-.044	-	ไม่มี
สิ่งแวดล้อมทางกายภาพและ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการ เรียน (X_9)	1.182	.911	.329*	+	4

ค่าคงที่ของสมการเท่ากับ -12.177 สมการในการจำแนกมีดังนี้

$$D = -12.177 + (.678 (X_3)) + (.380 (X_4)) + (.384 (X_2)) + (.911 (X_9)) + (.117 (X_7))$$

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจำแนกกับการสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด (ภายใน 2 ปี) โดยดูจากค่าจำแนกความเป็นสมาชิกกลุ่ม (Canonical Discriminant Functions) หรือที่เรียกว่า Function -Variables

Correlation เป็นค่าที่แสดง เครื่องหมาย + และ - ซึ่งสามารถบอกทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจำแนกที่มีอิทธิพล ส่งผลต่อตัวแปรตามคือการสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด (ภายใน 2 ปี) ผลการวิเคราะห์ พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพล ในการจำแนกกลุ่มจำนวน 5 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด (ภายใน 2 ปี) คือ พฤติกรรมของผู้เรียน, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์, จบปริญญาตรีสาขาที่สัมพันธ์กับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา, สิ่งแวดล้อมทาง กายภาพและอุปกรณ์อำนวยความสะดวก และสุดท้ายคือความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์พบว่า สมการที่ได้จากการวิเคราะห์หาปัจจัยจำแนกที่มีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษาใน ระยะเวลาที่กำหนด มีประสิทธิภาพในการจำแนกกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด (ภายใน 2 ปี) และกลุ่มที่ สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด (มากกว่า 2 ปี) ได้ค่อนข้างสูง สามารถคาดประมาณการความถูกต้องได้ถึงร้อยละ 83.67 ซึ่งมีการจัดกลุ่มผิดเพียงร้อยละ 16.33 ซึ่งถือได้ว่าเป็นสมการที่ดี ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการคาดประมาณการจำแนกกลุ่ม

กลุ่มจริง	กลุ่มที่คาดคะเนโดยสมการ		รวม
	สำเร็จการศึกษาใน ระยะเวลาที่กำหนด (ภายใน 2 ปี)	สำเร็จการศึกษาเกิน ระยะเวลาที่กำหนด (มากกว่า 2 ปี)	
สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด (ภายใน 2 ปี)	9 (81.80 %)	2 (18.20 %)	11
สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนด (มากกว่า 2 ปี)	6 (15.80 %)	32 (84.20 %)	38

$$\text{ประสิทธิภาพในการคาดคะเนได้ถูกต้อง} = \frac{9 + 32 \times 100}{49} = 83.67 \%$$

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ การจบปริญญาตรีสาขาที่สัมพันธ์กับหลักสูตรปริญญาโท 2) ปัจจัยด้านผู้เรียนได้แก่ พฤติกรรมของผู้เรียน, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3) ด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และอุปกรณ์อำนวยความสะดวก และ 4) ปัจจัยด้านผู้สอน ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน มีอิทธิพลต่อการ สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด โดยเรียงลำดับความสำคัญของตัวแปรที่มีอิทธิพลได้ดังต่อไปนี้

พฤติกรรมของผู้เรียน พบว่า มีความสามารถจำแนกกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดและกลุ่มที่ สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนดได้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานการวิจัยโดยมีความสัมพันธ์ทางบวก กับการสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด (ภายใน 2 ปี) แสดงให้เห็นว่าถ้า นักศึกษามีพฤติกรรมทางการเรียนที่ดี ตั้งใจ เรียน มีการทบทวนการเรียนอย่างสม่ำเสมอ และมีความรับผิดชอบในการเรียน ก็จะทำให้สามารถสำเร็จการศึกษาได้ใน ระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ธิดาพร ประทุมวิ, 2553) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จในการทำ วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ พบว่า การบริหารจัดการตนเองของนักศึกษา เป็นปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ; และ รัชนิวรรณ ตั้ง ภัคดี, 2561) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ได้แก่ ความมุ่งมั่นตั้งใจ ความเชื่อมั่น ความรับผิดชอบ ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้เรียน พบว่า มีความสามารถจำแนกกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดและกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนดได้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานการวิจัยโดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด (ภายใน 2 ปี) แสดงให้เห็นว่าถ้านักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและมุ่งมั่นที่จะทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จในระยะเวลาอันรวดเร็ว ก็จะส่งผลให้สามารถสำเร็จการศึกษาได้ในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เยาว์รักษ์ ทองพุ่ม, 2551) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกกลุ่มความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ซึ่งพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนิสิต เป็นตัวแปรสำคัญในการจำแนกกลุ่มความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์

การจบปริญญาตรีสาขาที่สัมพันธ์กับหลักสูตรปริญญาโท พบว่า มีความสามารถจำแนกกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดและกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนดได้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานการวิจัยโดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด (ภายใน 2 ปี) แสดงให้เห็นว่าถ้านักศึกษาสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาที่สัมพันธ์กับหลักสูตรปริญญาโท ซึ่งมีความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้อง สามารถเชื่อมโยงความรู้ในอดีต และสามารถต่อยอดความรู้ใหม่ ก็จะทำให้สามารถสำเร็จการศึกษาได้ในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (โกวิท ปรดิษฐ์ผล; และ ปรีชา วิจิตรธรรมรส, 2559: 126) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์การศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท ด้วยเทคนิคเหมืองข้อมูล กรณีศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งพบว่า วุฒิกิจการที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์กับการสำเร็จการศึกษา ตามเกณฑ์การศึกษาของนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปริญญาโท

สิ่งแวดล้อมทางกายภาพและอุปกรณ์อำนวยความสะดวก พบว่า มีความสามารถจำแนกกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดและกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนดได้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานการวิจัยโดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด (ภายใน 2 ปี) แสดงให้เห็นว่าสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการเรียนมีผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ดิถรัตน์ โคตรสุมาตย์; และ ชัญญา อภิบาลกุล, 2555) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่พบว่า การบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับการสำเร็จการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วาสนา วงศ์ชนะ; และ ชนัญญา มิงาม, 2562) ที่ศึกษาเรื่อง สาเหตุและแนวทางการแก้ไขการสำเร็จการศึกษาเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดของมหาบัณฑิต กรณีศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่พบว่า การศึกษาเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดของมหาบัณฑิตมีสาเหตุมาจากปัญหาและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนไม่เพียงพอ

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน พบว่า มีความสามารถจำแนกกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดและกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่กำหนดได้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานการวิจัยโดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด (ภายใน 2 ปี) แสดงให้เห็นว่าถ้าผู้สอนมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน มีการให้กำลังใจ มีการส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ก็จะทำให้สามารถสำเร็จการศึกษาได้ในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ทรงธรรม ธีระกุล, 2547) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ ซึ่งพบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วยความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์กับนักศึกษามีความสัมพันธ์และส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ชลกมล สอนองคุณ, 2548) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำ

วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีผลต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ผลเป็นที่ยืนยันว่า พฤติกรรมของผู้เรียน, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์, จบปริญญาดรึสาขาที่สัมพันธ์กับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา, สิ่งแวดล้อมทางกายภาพและอุปกรณ์อำนวยความสะดวก และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน มีความสัมพันธ์กับการสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งข้อเสนอแนะมีดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะภายในหน่วยงาน

1. หลักสูตรควรมีการวางแผนการบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐานของระบบการประกันคุณภาพที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ควรมีการกำหนดระยะเวลาในขั้นตอนต่างๆ ของกิจกรรมการเรียนการสอน การควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ พัฒนาระบบติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนนักศึกษาให้สามารถสำเร็จการศึกษาได้ในระยะเวลาที่กำหนด

2. ผลที่ได้จากการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพหลักสูตร ทั้งในด้านการพัฒนารายวิชาในโครงสร้างหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษาได้มีทักษะทางวิชาการ สามารถเชื่อมโยงกับการทำวิทยานิพนธ์ และรวมทั้งพัฒนารายวิชาเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัยที่สามารถนำไปใช้ในการทำวิทยานิพนธ์เพื่อสำเร็จการศึกษาได้อย่างรวดเร็วและมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะภายนอกหน่วยงาน

1. สถาบันการศึกษาต่างๆ ที่จัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา สามารถนำตัวแปรและผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารหลักสูตรเพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา

2. สถาบันการศึกษาต่างๆ ที่จัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาอาจเชื่อมโยงการสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนดเป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จของหลักสูตร และอาจกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของข้อตกลงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาด้วย

เอกสารอ้างอิง

โกวิทย์ ปรดิษฐ์ผล; และ ปรีชา วิจิตรธรรมรส .(2559). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์การศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาโท ด้วยเทคนิคเหมืองข้อมูล กรณีศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. *วารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 6(3): 113 -145.

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2563). *รายงานประเมินตนเอง (SELF-ASSESSMENT REPORT)*. นครปฐม: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

ชลกมล สอนองคุณ. (2548). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาระดับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

ดิถรัตน์ โคตรสุมาตย์; และ ชัญญา อภิบาลกุล. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. *วารสารศึกษาศาสตร์*. 5(3): 17-27.

ทรงธรรม ธีระกุล. (2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ*. สงขลา: สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- ทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ; และ รัชนิวีวรรณ ตั้งภักดี. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*. 12(1): 50-60.
- จิตาพร ประทุมวี. (2553). ปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เยาวรักษ์ ทองพุ่ม. (2551). การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกกลุ่มความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วาสนา วงศ์ชนะ; และ ชนัญญา มีงาม. (2562). สาเหตุและแนวทางการแก้ไขการสำเร็จการศึกษาเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดของมหาบัณฑิต: กรณีศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557*. นนทบุรี: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- Bandura, A. (1997). *Self-Efficacy: The Exercise of Control*. New York: W H Freeman.
- Ivancevic, V. & Aidman, E. (2007). Life-Space Foam: A Medium for Motivational and Cognitive Dynamics. *Physica A: Statistical Mechanics and its Applications*. 382(2): 616-630.

Translated Thai References

- Faculty of Liberal Arts, Mahidol University. (2020). *Self-Assessment Report*. Nakhon Pathom: Faculty of Liberal Arts, Mahidol University. (in Thai)
- Khotsumart, D. & Apipalakul, C. (2012). Factors Affecting Graduation Periods of Graduate Students, Khon Kaen University. *Journal of Education Graduate Studies Research Khon Kaen University*. 5(3): 17-27. (in Thai)
- Office of The Higher Education Commission. (2014). *Manual for The Internal Quality Assurance for Higher Education Institutions: Office of The Higher Education Commission (OHEC)*. Bangkok: Parbpim Ltd., Part. (in Thai)
- Praditpol, K.& Vichitthamaros, P. (2016). The Factors Affecting Graduation of Master's degree students at the National Institute of Development Administration according to its academic requirements. *KKU International Journal of Humanities and Social Sciences*. 6(3): 113-145. (in Thai)
- Pratumwee, T. (2010). *Success Factors in Thesis Performance of Graduate Students Rajabhat Kajanagarindra University*. Master of Education, Ramkhamhaeng University. (in Thai)
- Sanongkun, C. (2005). *The Factors of Achievement in Thesis of Master Degree Student Rajabhat Phranakorn University*. Master of Education (Development Strategy), Phranakhon Rajabhat University. (in Thai)
- Sawangboon, T. & Tangpakdee, R. (2018). Factors Affecting of Success in Conducting Graduate Students' Theses at Faculty of Education, Mahasarakham University. *Journal of Graduate Studies Valaya Alongkom Rajabhat University*. 12(1): 50-60. (in Thai)

- Teerakul, S. (2004). *Factors that are Inductive to Success in Thesis Writing of Thaksin University Graduate Students*. Graduate School Thaksin University. (in Thai)
- Thongpum, Y. (2008). *A Discriminant Analysis of Success in Conducting Thesis for Graduate Students in Ubon Ratchathani Rajabhat University*. Master of Education (Educational Research and Evaluation), Ubon Ratchathani Rajabhat University. (in Thai)
- Wongchana, W. & Meengam, C. (2019). *Causes of and Solutions to Delnyed Graduation: A Case Study of Master of Arts Program in Human and Social Development, Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University*. Songkla: Songkla University. (in Thai)